



FOTO: HISTOCKPHOTO.COM

Tienermeisje surft op het internet.

Digipesten

Martine Delfos is psycholoog en psychotherapeut. Ze begeleidt het project *Virtueel Leven Enschede*. Dat project heeft als doel een gezonde virtuele ontwikkeling mogelijk te maken voor jeugdigen. Ze beschrijft de voortgang van het project(*). Dit is deel 3 en gaat over digipesten.

Een van de doelen van het project *Virtueel Leven Enschede* (VLE) is een verbinding te leggen tussen het virtuele leven en het werkelijke leven. De kiem voor het ontstaan van het project indertijd, ligt in de problematiek rond digipesten en de opzweeping tot zelfdoding. Dit probleem zie je overal ontstaan waar internet is, maar Enschede nam het meteen serieus en zocht naar een preventieve aanpak. Uiteindelijk groeide dat uit tot het project VLE.

In het virtuele milieu is het digipesten een ernstig probleem. Het gaat snel en scherp, zwart-wit en geen grijsgebieden. Kinderen en jongeren schieten zonder dat ze het in de gaten hebben ver over hun eigen grenzen heen. Ze raken het contact met hun eigen waarden en normen kwijt onder invloed van de depersonalisatie die internet biedt. Je tegenstander is een scherm, hij blijft ongrijpbaar. Via een webcam blijft hij nog steeds een scherm en onwerklijker dan wanneer je hem inhaalt bij het fietsen. Virtueel pesten betekent dat je slecht ziet wat je veroorzaakt. Bij gevechten neemt de agressie af als er tekenen van pijn en beschadigingen zijn, maar agressie kan welig

tieren als er geen directe confrontatie en geen merkbare gevolgen zijn. Je ruikt, hoort, ziet en voelt de gevolgen van je daden niet. Dus veel minder rem op je gedrag in het virtuele milieu. Je tjept een sms'je snel en het is snel verstuurd. De *thrill* is kort en al snel schrijf je er nog een. Die moet wel de vorige overtreffen, anders gaat het effect verloren. En zo is binnen een paar minuten de weg afgelegd van 'wat denk je wel wat je bent?' naar 'ze zouden je moeten ophangen, zoals Saddam Hussein.'

Kinderen en jongeren hebben dus een bewustwording nodig van wat digipesten betekent. De gemeente via wethouders Helder en Koomen heeft een ondersteuning in brede zin gegeven aan het project, voor alle aspecten van het project. De subsidie van de gemeente stopt niet bij het maken van een digitale poort op internet. Onderdeel is ook een lesprogramma digipesten door bureau Halt. Het programma wordt als *pilot* uitgevoerd en toegespitst op de behoeften van de kinderen, vanuit het uitgangspunt van VLE dat het *bottom up* moet ontwikkelen. Vervolgens is het de bedoeling het uit te

voeren in groep 8 op alle basisscholen en in de eerste en tweede klas van het voortgezet onderwijs. Stadsbreed probeert Enschede op deze wijze het gezegde *it takes a village to raise a child* daadwerkelijk vorm te geven. Zo wordt een heel segment van een stadsgeneratie in een zelfde periode bewust gemaakt van de gevolgen van digipesten via de Haltlessen, en ook de Digitale Poort zal hier aandacht aan besteden. De verwachting is dat dit de onderlinge sociale controle ten goede zal komen. Kinderen en jongeren willen best, als ze maar bewust worden en de negatieve groepsdruk verdwijnt. Einde basisschool en begin middelbare school zijn kinderen heel gevoelig voor deze vorm van bewustwording. Een leeftijd waarop ze willen weten hoe ze in de ogen van anderen 'goed' zijn. Ze zijn heel gevoelig voor rolgedrag en voorlichting, niet alleen ten kwade, maar zeker ook en juist ten goede! •

(* Kijk voor meer informatie over *Virtueel Leven Enschede* op www.sociaaldigitaal.nl en www.sozio.nl